

- ชื่อเรื่อง** การศึกษาการเรียนการสอนเกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์ ยาเสพติด และการส่งเสริมให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการป้องกันโรคเอดส์และยาเสพติด ในเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
- คณะผู้วิจัย** ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์เกษม อุดวิชัย
 อาจารย์นายแพทย์อนุชาติ มาชนะสารวุฒิ
 อาจารย์นายแพทย์บุญส่ง เกษมพิทักษ์พงศ์
 นางอารีรัตน์ สุขเกษม
- ผู้สนับสนุนงบประมาณ** โครงการเสริมสร้างศักยภาพคณะกรรมการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเอดส์จังหวัดเชียงใหม่ ปีงบประมาณ 2545

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการศึกษาการเรียนการสอนเกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์ ยาเสพติด และการส่งเสริมให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการป้องกันโรคเอดส์และยาเสพติด ในเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาถึงนโยบายของโรงเรียน การเรียนการสอนเกี่ยวกับโรคเอดส์ และยาเสพติด ตลอดจนการส่งเสริมให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการป้องกันโรคเอดส์และยาเสพติด ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนและลักษณะครอบครัว ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์และยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ตามโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้า จำนวน 9 โรงเรียน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ สัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูฝ่ายวิชาการและครูที่สอนโรคเอดส์และยาเสพติดในด้านนโยบาย การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมและการส่งเสริมให้ครอบครัวมีส่วนร่วมสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาครั้งนี้จำนวน 1,020 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา จริยธรรม และความเชื่อมั่น ในด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์และยาเสพติด ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้ 0.77, 0.67 และ 0.61 ตามลำดับ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติ t-test, One way ANOVA, Pearson Correlation และ Spearman Correlation Coefficient ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า

ด้านนโยบายโรงเรียนส่วนใหญ่มีนโยบายในการเรียนการสอนเกี่ยวกับโรคเอดส์และยาเสพติดในหลักสูตรทุกโรงเรียน และนอกหลักสูตร 7 โรงเรียน ทุกโรงเรียนมีนโยบายให้ครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาระบาดของโรคเอดส์และยาเสพติด ทุกโรงเรียนต้องการให้

หน่วยงานที่รับผิดชอบเข้ามาช่วยเหลือในการจัดกิจกรรม และต้องการข้อมูลเอกสารที่ทันต่อเหตุการณ์ ครูที่สอนทุกคนเคยได้รับการอบรมและมีคู่มือการสอน ส่วนปัญหาและอุปสรรคการสอนคือสื่อการสอนมีไม่เพียงพอ และขาดความเชี่ยวชาญในบางเรื่อง

สำหรับด้านนักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ร้อยละ 77.8

กิจกรรมยามว่างฟังเพลง ดูทีวี ภาพยนตร์ ร้อยละ 35.5 ส่วนใหญ่นักเรียนเคยได้รับความรู้เรื่องโรคเอดส์และยาเสพติด ร้อยละ 97.6 และ 98.5 ตามลำดับ โดยได้รับความรู้จากสื่อมวลชนมากที่สุด ร้อยละ 81.9 และ 83.1 ตามลำดับ

ครอบครัวของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่บิดามีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 51.2 มารดามีอายุระหว่าง 30 – 40 ปี ร้อยละ 49.2 ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดามารดา คือ ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ร้อยละ 28.9 และ 39.3 ตามลำดับ อาชีพของบิดาและมารดาส่วนใหญ่รับจ้าง ร้อยละ 28.7 และ 28.9 ตามลำดับ รายได้ของบิดามารดาอยู่ระหว่าง 3,000 – 5,000 บาท ร้อยละ 32.0 และ 22.2 ส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ร่วมกัน ร้อยละ 72.7 บิดามารดาเป็นผู้อุปการะเลี้ยงดู เป็นผู้นำครอบครัวและเป็นที่ปรึกษา ร้อยละ 89.0, 91.6 และ 33.8 ตามลำดับ

ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยที่สุดและน้อย ความรู้ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะตอบได้ถูกต้องมากกว่า ร้อยละ 50 ยกเว้นความรู้เกี่ยวกับการไปตรวจเลือดเมื่อสงสัยว่าจะติดเชื้อเอดส์ตอบถูกต้องเพียง ร้อยละ 45.4 นโยบายของรัฐบาลในการผ่อนผันให้ผู้เสพยาเสพติดเข้ารับการรักษาคือตอบถูกต้องเพียง ร้อยละ 29.3 และโทษสูงสุดของการจำหน่ายหรือครอบครองเพื่อจำหน่ายยาบ้า 100 กรัมขึ้นไปคือจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิตตอบถูกต้องเพียง ร้อยละ 40.3

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ของนักเรียนกับความพร้อมของครู

ความรู้ของนักเรียนกับลักษณะครอบครัว และความรู้ของนักเรียนกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว พบว่า ความรู้ของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความพร้อมของครู ($p < 0.001$) มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาสูงสุดของบิดามารดา ($p = 0.16$ และ 0.001) มีความสัมพันธ์กับอาชีพของบิดามารดา ($p = 0.008$ และ 0.012) สำหรับความสัมพันธ์ของความรู้ของนักเรียนกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัวพบว่ามีความสัมพันธ์กันในข้อต่อไปนี้คือ บิดามารดาจัดหาสิ่งที่เป็น ($p < 0.001$) บิดามารดาดูแลสุขภาพของนักเรียน ($p = 0.04$) บิดามารดาให้ความรักเอาใจใส่ ($p < 0.001$) บิดามารดาได้ให้โอกาสในการศึกษาเรียนรู้และฝึกทักษะที่เป็นประโยชน์ในการดำรงชีพ ($p = 0.017$) พี่น้องมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ($p = 0.029$) บิดามารดาไม่ได้คาดหวังกับนักเรียนเป็นอย่างมากและให้โอกาสนักเรียนดำเนินชีวิตตามที่ต้องการ ($p = 0.003$) บิดามารดาไม่เหตุผลสามารถเป็นที่ปรึกษาให้กับลูกและร่วมแก้ไขปัญหาคือได้ ($p = 0.002$) บิดามารดาได้ให้กำลังใจ ($p = 0.027$) นักเรียนมีความเคารพเชื่อฟังบิดามารดา ($p = 0.012$) นักเรียนตั้งใจจะประพฤติปฏิบัติตัวดีในครอบครัวและสังคม ($p < 0.001$)

Title Teaching and learning activities on AIDS, NARCOTICS and families motivation to participation in prevention programs among mathayom students.

Assistant Prof. Kasem utavichai M D

Archan Anuchart Matanasaravudh M D

Archan Boonsong Kasempitakpong M D

Mrs. Areratt Sukasem

Sponsor Chiang Mai Provincial AIDS Committee

This study was descriptive observational study method selected as a means to find out the existing problems and obstacle. Nine public schools under the auspices of Maharaj Nakorn Chiangmai Hospital and Health for All Acts were selected to study. Data collection was based on interview forms and/or direct interview to school administrators and teachers who taught on AIDS and Narcotics subjects about policy teaching – learning experience in family participation and extracurricular activities. Sample size was are 1,020 people. Validity of interview forms were tested. Frequency, percentage, means, standard deviation, t-test one way ANOVA and Spearman correlation coefficient were used in numerical statements and statistical analysis when appropriate.

Most school have policy to teach students on AIDS and harmful effects of narcotic addiction and at the same time seeking a motivation from students' families were taken part in this programs. Every teachers attended class in the topic of "How to teach students to avoid AIDS and Narcotics." While, the problem of obstacle inadequate of teaching material and lack of teaching skill were in some subject.

77.8% of students stayed with their parents, 35.5% entertained themselves on TV, movies or music. 97.6%, 98.5% knew about AIDS and narcotic matter respectively, Among them, 81.9 and 83.1 respectively knew the information from mass media. Age of father and mother of the students were between 41 – 50 yrs and 30 – 40 yrs on average. 28.9 and 39.3% of parents' education were primary school, Pratom suksa or under, 28.7 and 28.9% were unskill labours respectively. Income of father and mother of 3,000 – 5,000 Baht per month. were 32.0 and 22.2%. respectively. 72.7% of parents lived together. Role of parents as financial support leadership and consultant in the family, were 89.0, 91.6 and 33.8% respectively.

The relationship between the family were in the level of most frequent and frequent.

More than 50% of the students gave correct answer about knowledge of the matters, however, 45.4% of them gave correct answer about knowledge pertaining “when to go to check immune response after contact with HIV. virus”. 29.3% of students knew the Government’s policy concerning in allowance of drug addict patient to go to receive treatment. 40.3% of students knew the Highest Law punishment for one who possess 100 grams or more for sale which was imprison for life or sentence to death.

In this study we found that there was statistical significant different between the knowledge of students and the readiness of the teacher ($p < 0.001$), between the highest education of the father and mother ($p = 0.16$ and 0.001), between the occupation of father and mother ($p = 0.008$ and 0.012). We also found the association between some variation as follow, the association between the students’ knowledge and the provision of necessary living matters ($P < 0.001$), between the health care provision for students and the parents ($P = 0.04$), between the parent’s concern ($P < 0.001$), between the choice of selection to study and experience opportunity for daily life ($P = 0.017$), between the helping from their cousin ($P = 0.029$), between the freedom to do daily activity ($P = 0.00$), between the father and mother that can be the consultant to solve the childrens’ problems ($P = 0.002$), between the cheer – up from their parents ($P = 0.02$), between the respects and obedient to their parent ($P = 0.012$), between the intention to well behave for family and society ($P < 0.001$).

Conclusion It was found that there was an inadequate of teaching material and lack of experience in some aspects of AIDS and narcotic matter among teachers. Teachers needed some support and participation from school administrators, students’ families and government body on schools AIDS and Narcotic Program plus correct and fill the gap of knowledge among students as well.